

Motion till riksdagen 2020/21:3762

av **Maria Malmer Stenergard m.fl. (M)**

med anledning av skr. 2020/21:31 Riksrevisionens rapport Vägen till arbete efter nekad sjukpenning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska ta ett helhetsgrepp för att underlätta återgången i arbete för den som har nekats sjukpenning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Moderaterna välkomnar Riksrevisionens granskning av processen för återgång i arbete vid nekad sjukpenning. Bakgrunden till granskningen är bl.a. att antalet avslag på ansökan om sjukpenning har ökat kraftigt på senare år. Från att ha legat på en nivå om 1 till 2 procent har andelen avslag på sjukpenning i pågående sjukfall ökat markant, och ligger numera på 5 till 7 procent.

För Moderaterna är det av största vikt att förebygga sjukskrivningar och att hjälpa människor tillbaka till arbetslivet efter sjukskrivning. Den som är sjuk och inte kan arbeta ska självklart ha rätt till ersättning, vård och rehabilitering. Men den som har eller får tillbaka sin arbetsförmåga måste alltid få stöd och hjälp att snabbt komma tillbaka i arbete. Har man arbetsförmåga ska man också arbeta.

Det är väl känt att det på senare år skett en tydlig ökning av psykiatriska diagnoser som grund för sjukskrivning. Kvinnor i välfärdsyrken hör till de mest drabbade. Detta är allvarligt. Det hade varit lämpligt om regeringen i sin skrivelse över Riksrevisionens rapport gett en lägesbeskrivning i fråga om sjukskrivningarna i Sverige och då berört ökningen av sjukskrivningar på grund av psykiatrisk diagnos. Frågan om avslag på ansökan om sjukpenning hänger förstås samman med hur det ser ut vad gäller sjukskrivningarna i landet rent generellt.

I Riksrevisionens rapport framgår ett antal allvarliga brister vad gäller processen tillbaka till arbete efter nekad sjukpenning. Det föreligger brister såväl vad gäller

samordning som vad gäller informationsutbyte. Trots lagkrav saknas en plan för återgång i arbete i vart tredje ärende hos de granskade statliga arbetsgivarna. Det är ytterst anmärkningsvärt då det rör sig om en lagstadgad skyldighet och statliga arbetsgivare. Övergången från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen fungerar dessutom i många fall ineffektivt.

Moderaternas uppfattning är att regeringen inte beaktar allvaret i dessa brister. Det handlar om allvarliga brister i processen som innebär en uppenbar risk för att enskilda hamnar i kläm och för att vissa av dem som har förmåga att arbeta ändå inte gör det.

Det regeringen i sin skrivelse över Riksrevisionens rapport gör, utöver att instämma i Riksrevisionens rekommendationer till myndigheterna, är i huvudsak att hänvisa till pågående utredningar. Det är en alltför defensiv hållning i en så angelägen fråga som det här handlar om. Det är regeringen som har det yttersta ansvaret för processen för återgång i arbete efter nekad sjukpenning. Då måste också regeringen se till att processen fungerar väl.

I sammanhanget finns skäl att peka på de problem som finns i dag vad gäller det beslutsstöd som Försäkringskassans handläggare använder sig av. Detta beslutsstöd ger ett stort tolkningsutrymme. Detta i sin tur innebär olikheter i bedömningen av sjukintyg. Därmed blir det också olikheter när det gäller beslut om nekad sjukpenning. Beslutsstödet är dessutom inte anpassat till psykiatriska diagnoser. Här finns skäl att påminna om den översyn av det försäkringsmedicinska beslutsstödet som riksdagen har beslutat om (socialförsäkringsutskottets betänkande 2018/19:SfU13). Vi förväntar oss att regeringen hör samman detta tillkännagivande snarast.

Mot denna bakgrund anser Moderaterna att regeringen snarast bör ta ett helhetsgrepp för att underlätta återgången i arbete för den som har nekats sjukpenning. Effektiva åtgärder bör tas fram och implementeras. Det handlar inte minst om förbättrad styrning av berörda myndigheter från regeringen sida, t.ex. genom tydliga krav i regleringsbrev. Om det är påkallat, bör lagförslag läggas fram till riksdagen.

Maria Malmer Stenergard (M)

Katarina Brännström (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

Arin Karapet (M)

Ann-Sofie Alm (M)